

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tal-11 ta' Ottubru, 2006

Avviz Numru. 5/2002/1

Amanda Bezzina .

VS

Kumissarju tal-Pulizija ,
Direttur tal-Proġetti u Żvilupp fil-Ministeru għal Għawdex,
Segretarju Permanenti fil-Ministeru għal Għawdex ,
Kunsill Lokali tal-Qala, Għawdex;
u b'degriet tal-1 ta' Awissu, 2003,
Gew kjamati fil-kawża
"Soċjeta' Road Construction Limited" u
Victor Hili .

Il-Qorti ,

Rat l-Avviż li permezz tiegħu l-attriċi talbet lill-konvenuti
jew min minnhom jgħidu għaliex m'għandhomx ikunu
kkundannati minn din il-Qorti jħallsuha dik is-somma ta'
flus li tiġi likwidata

in linea ta' danni sofferti mill-attriċi minħabba inċident awtomobilistiku li ġara fil-ħmistax (15) ta' Ottubru 2001 għal ħabta tas-2.00a.m. meta hija waqt li kienet issuq il-vettura tagħha tat-tip "Rover 214" (numru ta' reġistrazzjoni : AMO 002) matul Triq San Ġużepp, Qala, Għawdex sabet il-karreġġjata tal-istess triq imblokkata permezz ta' żewġ blokki kbar tal-pre-stressed concrete, liema blokki tal-pre-stressed concrete kienu bla dawl u bl-ebda sinjal suffiċjenti għall-utenti tal-istess triq b'mod li setgħu jindikaw b'mod raġonevoli u suffiċjenti bil-perikolu li kien jeżisti fl-istess triq ;

Peress illi mill-verifiki li għamlet l-attriċi rriżultatliha li l-istess blokki tal-concrete tpoġġew hemm mid-Dipartiment tax-Xogħlijiet Pubbliċi ta' Għawdex, fuq struzzjonijiet tal-Kunsill Lokali tal-Qala, Għawdex u tpoġġew fil-post fuq talba tas-supretendent tal-Pulizija, tar-Rabat, Għawdex .

Peress illi l-konvenuti jew min minnhom huwa jew huma responsabbli għal l-istess inċident, f'liema inċident l-attriċi sofriet ħsarat intensivi fil-vettura tagħha u telf ta' użu, kif jiġi pruvat dettaljatament waqt is-smiegħ tal-istess kawża, liema danni għandhom għalhekk jiġu likwidati, wara li l-konvenuti jew min minnhom jiġu dikjarati responsabbli għal l-istess inċident awtomobilistiku li ġara, minħabba l-fatt, kif intqal li l-istess konvenuti jew min minnhom naqsu li josservaw id-diliġenza fil-grad tal-'bonus pater familias' u poġġew l-istess blokki tal-pre-stressed concrete bi traskuraġni grassa jimblokkjaw l-istess karreġġjata mingħajr avviż, sinjal jew dawl b'tali mod u manjiera sewwieq fl-istess triq ma setgħax jinduna bl-istess perikolu li kien hemm jimblokkalu l-istess karreġġjata.

U tikkundanna għalhekk lill-istess konvenuti jew min minnhom iħallsu d-danni kollha hekk sofferti u likwidati.

Bl-ispejjeż kompriżi dawk tal-ittra uffiċjali tal-14 ta' Diċembru 2001 u bl-ingunzjoni tal-istess konvenuti għas-subizzjoni li għaliha minn issa huma mħarrka . Bl-imgħaxijiet skond il-liġi . Bl-ispejjeż ukoll tal-ittra bonarja tal-10 ta' Novembru 2001 .

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut Kumissarju tal-Pulizija li eċċepixxa illi :

1. Illi f'ċirkostanzi fejn ikun qed isir xi xogħol li jista' jostakola t-traffiku huwa l-persuna li jkun qed iwettaq ix-xogħol li jrid jieħu ħsieb li jottempera ruħu mar-regolamenti u li jwettaq xogħlu skond is-sengħa u l-ħila .

2. Illi r-rwol ta' l-esponent f'tali sitwazzjonijiet huwa illi jiddeċiedi dwar talbiet mill-kuntratturi għal permessi sabiex isiru l-interferenzi neċessarji fl-andament tat-traffiku, liema permessi normalment jingħataw dment li l-esponent ma jkollux raġuni valida għalfejn jissuspetta li l-interruzzjoni mitluba mhijiex neċessarja jew li l-kuntrattur mhuwiex se jassikura ruħu li r-regoli tat-traffiku ser jiġu rispettati għar-rigward ta' tali interruzzjoni b'tali mod li ma tkunx perikoluża .

3. Illi naturalment tali regoli jipprovdu sabiex ikun hemm indikazzjonijiet adegwati lill-pubbliku sewwieq tal-bidla li tkun twettqet, u dana permezz ta' diversi mezzi li jistgħu jintużaw għal dan il-għan .

4. Illi jekk l-esponent jirċievi xi rapport jew informazzjoni oħra li l-kuntrattur ma kienx qiegħed jimpenja ruħu biex jara li r-regolamenti tat-traffiku jiġu mħarsa, huwa jkun imbagħad fid-dmir li jinvestiga l-allegazzjonijiet magħmula .

5. Illi fil-każ in eżami l-esponent qeda dmirijietu kif suppost u m'huwa dovut jerfa' ebda responsabilita' għal dak li ġara; b'hekk, l-attriċi m'għandha ebda dritt iddur fuqu għar-rizarciment tad-danni .

6. Illi għaldaqstant it-talbiet attriċi għandhom jiġu miċħuda fil-konfront ta' l-esponent, u huwa għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti Direttur tal-Progetti u Żvilupp fil-Ministeru għal Għawdex u tas-Segretarju Permanenti għal Għawdex; eċċepew illi :

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi preliminarjament l-Avukat Ġenerali ma ġiex notifikat u għaldaqstant l-esponenti għandhom jiġu meħlusa mill-osservanza tal-ġudizzju ;

2. Illi sekondarjament u mingħajr preġudizzju għas-suespost, f'ċirkostanzi bħal dawk odjerni, huwa l-persuna li jkun qed iwettaq ix-xogħol li jrid jieħu ħsieb li jottimpera ruħu mar-regolamenti u li jwettaq xogħlu skond is-sengħa u l-ħila .

3. Illi la d-Direttur Proġetti u Żvilupp, jew persuni fid-dipartiment tiegħu u lanqas is-segretarju Permanenti ma kellhom x'jaqsmu mad-deċizjoni jew mat-twettieq tat-tqegħid tal-blokk tal-concrete fit-triq u għaldaqstant, huma ma għandhomx jinstabu ħatja tal-incident ;

4. Illi l-incident seħħ tort ta' traskuraġni grassa, negliġenza u ksur tar-regolamenti tat-traffiku da parti tal-attriċi u dan għaliex huwa evidenti illi l-attriċi kienet qegħda ssuq il-vettura tagħha b'veloċità eċċessiva u ma kellhiex kontroll fuq il-vettura tagħha .

5. Illi għalhekk fil-każ in eżami l-attriċi ma għandha ebda dritt iddur fuq l-esponenti għad-danni .

6. Illi għaldaqstant it-talbiet attriċi għandhom jiġu miċħuda fil-konfront ta' l-esponenti, u huma għandhom jiġu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut Kunsill Lokali tal-Qala li eċċepixxa illi :

1. Illi t-talbiet attriċi huma nfondati fid-dritt u fil-fatt stante illi l-Kunsill Lokali bl-ebda mod m'hu responsabbli għall-incident tat-traffiku mertu ta' din il-kawża u dan stante illi ma kellu x'jaqsam xejn max-xogħlijiet li kienu għaddejjin u mal-blokki li tpoġġew fi Triq San Ġużepp, il-Qala, Għawdex .

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt .

Rat il-verbal tal-legali tal-Kummissarju tal-Pulizija, l-avukat Dottor Hubert Theuma tat-30 ta' Mejju 2002, li biha ta ruġu b'notifikat bl-Avviż għall-Avukat Generali, u dana in vista ta' l-eċċezzjoni preliminari tad-Direttur tal-Proġetti u Żvilupp fil-Ministeru għal Għawdex u tas-Segretarju Permanenti fl-istess Ministeru, li għalhekk qed tittiehed bħala rinunzjata .

Rat id-digriet tagħha ta' l-1 ta' Awissu 2003 li biha laqgħet it-talba ta' l-attriċi kif magħmula fit-8 ta' Lulju 2003 għall-kjamata fil-kawża ta' Victor Hili u tas-soċjeta kummerċjali "Road Construction Limited" .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-kjamati fil-kawża li biha eċċepew illi :

1. Illi t-talbiet attriċi in kwantu diretti kontra l-eċċipjenti huma nfondati fid-dritt u fil-fatt .

2. Illi l-involvement ta' l-esponenti kien li silfu xi blokki tal-concrete lill-Kunsill Lokali tal-Qala u lill-pulizija in konnessjoni ma' rikostruzzjoni ta' parti mit-triq li kienet għadha kif sfrondat . L-esponenti poġġew dawn il-blokki kif ġew diretti mill-Kunsill u mill-Pulizija . Mill-bqija x-xogħol la kien qed isir mill-kjamati fil-kawża u lanqas kellhom xejn x'jaqsmu miegħu .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----